

СТАНОВИЩЕ

**От доц. д-р Анна Илчева Цоловска, СУ"Св. Кл. Охридски"
Доцент по професионално направление: 8.2.Изобразително изкуство
По процедура за придобиване на образователна и научна степен
„Доктор” по научна специалност 05.08.04
„Изкуствознание и изобразителни изкуства”**

**КЪМ
НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ
ФАКУЛТЕТ ЗА ИЗЯЩНИ ИЗКУСТВА**

**КАТЕДРА „ПСИХОЛОГИЯ НА ИЗКУСТВОТО,
ХУДОЖЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ И
ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ”**

С кандидат: Лиляна Караджова

Тема:
**„ПСИХОЛОГИЧЕСКИ КОНЦЕПЦИИ
ЗА ВЪОБРАЖЕНИЕ В ИЗКУСТВОТО И
ФОТОГРАФИЯТА ПРЕЗ ХХ И ХХІ ВЕК”**

Представеният дисертационен труд се състои от 215 страници и съдържа увод, изложение в две глави, заключение, библиография и приложение с 24 фотографии подкрепящи теоретичното изследване.

Общи бележки за дисертационният труд

Заглавието на дисертационният труд отговаря на неговото съдържание като последователността на отделните глави систематично разкриват предмета на анализа, разглеждат тезите на автора и ги мотивират със съответните теоретически и практически примери.

Целите и тезите формулирани в увода на дисертационния труд се отнасят към разглежданата тема, притежават яснота и конкретност. Целта на дисертацията е да бъде създадена система на най-значимите психологически модели съотнесени и приложени към фотографията, а един от основните приноси е оформянето на терминологично ядро гравитиращо около понятието „въображение”, което предлага като централен термин предпоставящ възможност за връзка между историята и теорията на фотографията и психологията на изкуството.

Авторското мнение в този процес е добре мотивирано и защитено.

За създаването на текста е използвана значителна по обем литература. Литературата използвана в дисертационният труд съответства на предмета и обекта на изследването. Описани са 150 броя печатни издания и 14 интернет източници.

Актуалност и значимост на проблема в научно и научно-приложено отношение

Настоящият дисертационен труд се явява като една отлична и последователна „хрестоматия“ отнасяща се до психологически концепции за въображението провокирани от идеите и резултатите на безкамерната фотография.

Текстът би могъл да послужи както на преподаватели и студенти работещи в областта на психологията, психологията на изкуството и психология на фотографията и или практикуващи фотография с цел изразяване на художествени концепции и зависимости, така и на по-широк кръг читатели, които имат интерес в областта на изкуството.

Теоретичен модел и методика на изследването

При разработването на дисертацията, с оглед спецификата на материята, е използвана смесена методология. За част от историята на фотографията, както и за развитието на теоретичната психология е ползван описателен метод, а взаимовръзките са показани с помощта на формален и съпоставителен анализ. Херменевтичен и интерпретативен метод, ползващ теории от психологията на изкуството ни дава представа за авторите и теоретиците на фотографията засегнати в изследването. Приложен е историко-семантичен анализ на понятието „въображение“.

Текстът е фокусиран между психоаналитичния и когнитивния подход, които се ползват при теоретизиране на психологията на фотографията.

Автентичност на материала и оригиналност на решенията

Дисертационният труд е създаден самостоятелно от дисертанта като се базира на сериозен практически опит и разбиране в областта на фотографията и задълбочено теоретично изследване на избраната тематика. Големите познания на докторанта в областта на фотографията, както и личните му пристрастия и богатата практика му дават възможност да ни представи теоретичните си проучвания върху избраната материя, с такива подробности и от такъв ракурс, така че те да бъдат разбрани в най-голяма пълнота.

Представеният ми дисертационен труд дава основание да твърдя, че той съдържа значителен потенциал за развитие на заложените в него идеи. Показва, че докторантът има критичен поглед върху съществуващата литература и способност да я изложи професионално и ясно, като свързва различни тези и идеи, прави аналогии и създава един изключително полезен информативен обзор, както за начинаещите проявили интерес към темата, така и за учени и художници-фотографи, които работят в съответното изследователско поле.

Публикации

Авторката е представила две публикации по темата на дисертационния труд издадени съответно в сп. Фотобюлетин, София, декември 2014 и сборник материали от научна конференция на НХА 2014, София, НХА, 2015, с. 69-77.

Научни приноси

Според мен, най-съществения принос на Караджова е в това, че тя успява да анализира, систематизира и предложи, подробна и отличаваща се с висок професионализъм селекция от избрана литература в областта на психологията на изкуството и теорията на фотографията, което ще послужи за бъдещи проучвания в очертаването на дисциплинарното поле на психологията на фотографията.

Докторантът използва понятието за въображение „като терминологично ядро събиращо мрежа от взаимовръзки в теорията на фотографията и психологията на изкуството”.

Насочва интереса към процеса на регресия на медията в употребата на светлината като изразно средство във фотографията, което е едно голямо предизвикателство за въображението.

Лиляна Караджова е млад, но много активен и оригинален автор в областта на фотографията. Има значително количество от участия в национални и международни изложби и проекти, 2 самостоятелни изложби и немалък брой теоретични разработки като в периода 2008-2014г. Караджова прави над петстотин публикации в областта на фотографията и визуалните изкуства във в. „Новинар”, сп. „L’europo”, сп. “Bravacasa”, сп. “Abitare”, сп. „Власт и вино”, в. Europost, което свидетелства за изключително сериозен интерес към движението на фотографското изкуство в световен план и големи познания в областта. Вж. www.lilyanakaradjova.com/

Моят въпрос към докторанта е дали за в бъдеще ще продължи да теоретизира върху текстове и произведения на други автори, опитвайки се да съотнесе собствените си прозрения и идеи към тези, които вече са описани и осмислени в съответни традиции или ще направи изследване върху собствени експерименти в областта на безкамерната фотография, която ми се струва, че възторжено приветства? Какъв творчески ресурс предвижда за евентуалните си бъдещи проучвания и работа, защото досегашните са по-скоро документална база?

Заключение и предложение:

Оценката ми за дисертационния труд, автореферата, научните публикации и научните приноси на Лиляна Караджова е ПОЛОЖИТЕЛНА.

Представеният дисертационен труд отговаря напълно на изискванията. Постигнатите резултати ми дават основание да предложа да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” на Лиляна Караджова по по научна специалност 05.08.04 „Изкуствознание и изобразителни изкуства”.

Изготвил становището:

доц. Д-р Анна Цоловска

